

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Postadresse
Postboks 788 Stoa
4809 ARENDAL

Besøksadresse
Fløyveien 14
Arendal

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47 +47 37 01 75 96
fmavpost@statsforvalteren.no
<https://www.nasjonalparkstyre.no/oksoy-ryvingen>

KYSTVERKET
Postboks 1502
6025 ÅLESUND

Saksbehandler Jorunn Haugen

Vår ref. 2022/815-0 432.2

Deres ref.

Dato 01.07.2022

Melding om vedtak - Søknad om utbedring av skader på molo ved Ryvingen fyr - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Viser til deres søknad datert 17. januar 2022 om utbedring av molo på Ryvingen innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, samt motorferdsel i forbindelse med arbeidet. Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder behandlet deres søknad over e-post den 30. juni 2022, vedlagt ligger vedtak og saksframlegg.

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 pkt.1.3 bokstav l), gir verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tillatelse til utbedring av molo på Ryvingen, som omsøkt.

Med hjemmel i forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 5.3 bokstav a), gir verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tillatelse til motorferdsel på land ved bruk av gravemaskin i forbindelse med utbedring av molo.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal skje i tråd med søknaden.
- Påfylling av nye steiner over laveste vannstand bør begrenses til det som er nødvendig for å få sikret moloen.
- Motorferdselen skal skje så skånsomt som mulig, for å hindre skader på svaberg.
- Steinen og oppleggingen skal ha samme karakter som tidligere.
- Avfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte.
- Tiltaket skal skje med hensyn til natur og friluftsliv, og anleggsarbeidet skal legges utenom hekke- og yngletiden for vilt, dvs. utenom perioden 15. april – 15. juli.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt, og kunne fremvises til oppsyn.
- Når tiltaket er gjennomført sendes en kort rapport med bilde som viser gjennomført tiltak til verneområdestyret med kopi til Statens naturoppsyn v/Halvard R. Pedersen (halvard.ranestad.pedersen@miljodir.no).

- Tillatelsen gjelder ut 2024.

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Det forutsettes at det innhentes nødvendige tillatelser etter annet lovverk, som blant annet forurensingsloven for deponering/utfylling av masser i forbindelse med utbedringer på steinmolo.

Klage

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, jf. § 2 tredje ledd. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, ev. fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell erklæring om klage skal fremsettes for verneområdestyret Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, og være undertegnet samt nevne det vedtak det klages over og den endring som ønskes, jf. forvaltningsloven § 32. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med visse unntak har partene rett til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Med hilsen

Jorunn Haugen
verneområdeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Saksframlegg med vedtak

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I AGDER
Statens Naturoppsyn v/ Halvard Pedersen
LINDESNES KOMMUNE

Postboks 504
Tordenskjoldsgt 65
Nordre Heddeland 26

4804 ARENDAL
4605 KRISTIANSAND S
4534 MARNARDAL

**Verneområdestyret for
Oksøy-Ryvingen og
Flekkefjord
landskapsvernområder**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/815-0

Saksbehandler: Jorunn Haugen

Dato: 28.06.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret ORF	68/22	30.06.2022

Saksframlegg - Søknad om utbedring av skader på molo ved Ryvingen fyr - Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde

Vedlegg:

- 1 Lindesnes - Ryvingen fyr - søknad om dispensasjon - utbedring av skader på moloen etter stormen Frank 2021
- 2 Melding om vedtak VORF - Ryvingen Fyr - molo
- 3 Situasjonsplan-Utbedringsforslag
- 4 Ryvingen fyr SKADEMELDING ETTER STORMEN FRANK
- 5 Søknad om dispensasjon fra verneområde bestemmelsene - Utbedring av skader på moloen etter stormen Frank 2021
- 6 Lindesnes - Ryvingen fyr - tilbakemelding - søknad om dispensasjon fra fredningsbestemmelsene – utbedring av skader på moloen etter stormen Frank 2021

Forvalters innstilling

Med hjemmel i forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 pkt.1.3 bokstav l), gir verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tillatelse til utbedring av molo på Ryvingen, som omsøkt.

Med hjemmel i forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde § 3 punkt 5.3 bokstav a), gir verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder tillatelse til motorferdsel på land ved bruk av gravemaskin i forbindelse med utbedring av molo.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal skje i tråd med søknaden.
- Påfylling av nye steiner over laveste vannstand bør begrenses til det som er nødvendig for å få sikret moloen.
- Motorferdselen skal skje så skånsomt som mulig, for å hindre skader på svaberg.

- Steinen og oppleggingen skal ha samme karakter som tidligere.
- Avfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte.
- Tiltaket skal skje med hensyn til natur og friluftsliv, og anleggsarbeidet skal legges utenom hekke- og yngletiden for vilt, dvs. utenom perioden 15. april – 15. juli.
- Denne tillatelsen skal medbringes i felt, og kunne fremvises til oppsyn.
- Når tiltaket er gjennomført sendes en kort rapport med bilde som viser gjennomført tiltak til verneområdestyret med kopi til Statens naturoppsyn v/Halvard R. Pedersen (halvard.ranestad.pedersen@miljodir.no).
- Tillatelsen gjelder ut 2024.

Verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Det forutsettes at det innhentes nødvendige tillatelser etter annet lovverk, som blant annet forurensingsloven for deponering/utfylling av masser i forbindelse med utbedringer på steinmolo.

Dette vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, jf. § 2 tredje ledd. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part, ev. fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell erklæring om klage skal fremsettes for verneområdestyret Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder, og være undertegnet samt nevne det vedtak det klages over og den endring som ønskes, jf. forvaltningsloven § 32. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med visse unntak har partene rett til å se sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Saksprotokoll i Verneområdestyret ORF - 30.06.2022

Behandling

Saksframlegget ble behandlet over e-post.

Vedtak

Som innstillingen.

Saksopplysninger

Det vises til brev fra Kystverket den 17. januar 2022. På Ryvingen innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde har det tidligere vært gjennomført utebedring av molo på sør-øst siden av øya.

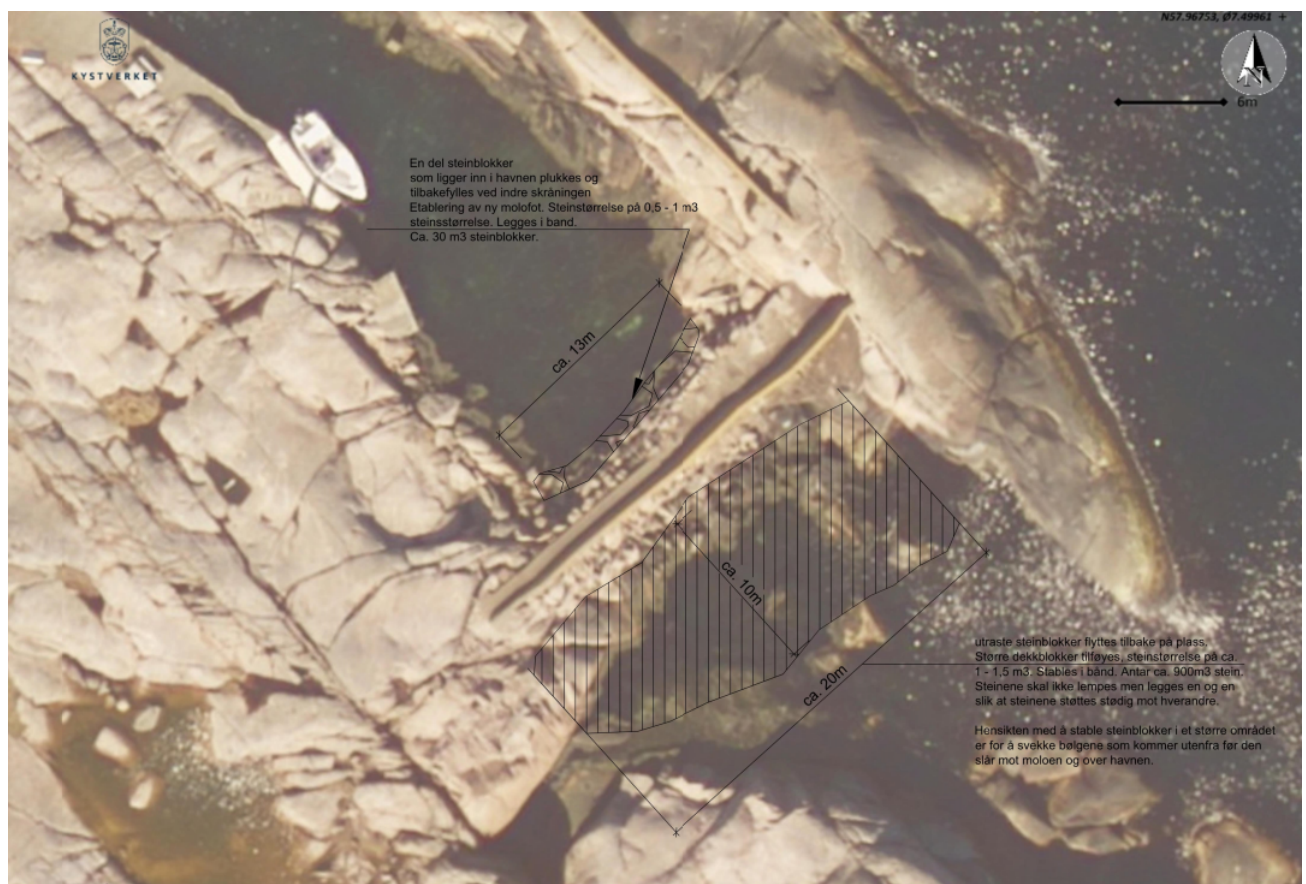
Det ble gjennom en dispensasjon fra verneområdestyret for Oksøy-Ryvingen og Flekkefjord landskapsvernområder gitt tillatelse til tiltaket, i vedtak datert 29. mars 2019 (se vedlegg).

Etter stormen Frank i januar 2021 har tiltakene som ble gjennomført i 2019 blitt ødelagt, og det sees på som nødvendig å gjennomføre ytterligere tiltak på moloen som kan motstå slike stormer.

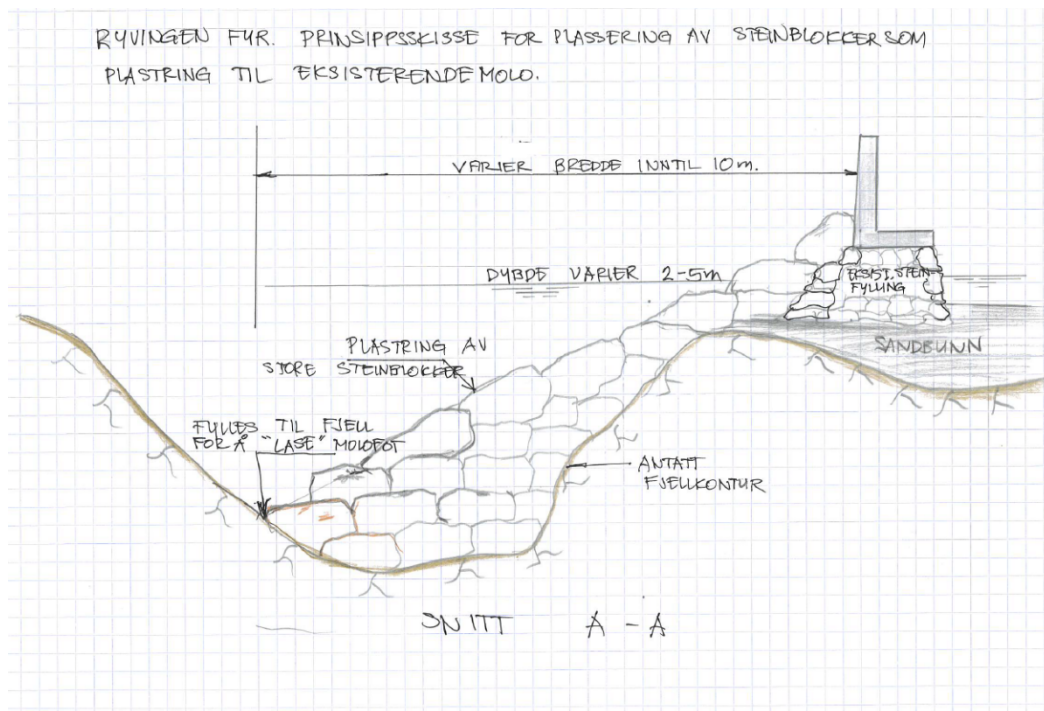
Kystverket søker derfor om tillatelse til å gjennomføre nye utbedringer på moloen på Ryvingen. Planlagt utbedring vil skje på samme område som tidligere, med noen endringer (se fig. 1):

- På innsiden av moloen: En del steinblokker som ligger i havnen fylles tilbake ved indre skråning, slik at det etableres en ny molofot. Det vil også legges nye steiner med størrelse på ca. 0,5 – 1 m³ som legges i bånd. Det ønskes å legge ca. 30 m³ steinblokker.
- På utsiden av moloen: utraste steinblokker flyttes tilbake på plass, og større steinblokker tilføyes, med en størrelse på ca. 1 - 1,5 m³ som stables i bånd. Det antas at det må legges ca. 900 m³ med stein. Steinene skal legges en og en slik at steinene støttes opp mot hverandre. Hensikten med å stable steiner i et større område er for å svekke bølgene som kommer utenfra før de slår mot moloen og over havnen. Se fig. 2 for skisse av planlagt arbeid.

Arbeidet er planlagt å starte opp i august, og det vil være behov for bruk av motorisert ferdsel på land ved bruk av mindre gravemaskiner.

Figur 1: kartlegging av skader på moloen ved Ryvingen fyr, og forslag til tiltak for utbedringer.

Figur 2: Prinsippsskisse for plassering av steinblokker som plastring til eksisterende molo på Ryvingen.

Juridisk grunnlag

- Forskrift om Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, Kristiansand, Søgne og Mandal kommuner, Vest-Agder, fastsatt ved Kronprinsreg.res. 29. april 2005 (verneforskriften).
- Lov om forvaltning av naturens mangfold av 19.06.2009 (naturmangfoldloven/nml.).
- Forvaltningsplan for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, godkjent i oktober 2010 (forvaltningsplanen).

Verneforskriften

Formålet med vernet fremgår av verneforskriften § 2, som lyder:

«Formålet med Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, og som er representativt for sørlandskysten. Dette skjærgårdslandskapet karakteriseres av en sjøoverflate som brytes opp av mange lave, avslepne øyer, holmer og skjær, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap, herunder kystlynghei og de karakteristiske uthavnene.

Allmennheten skal ha mulighet til naturopplevelser gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.»

Vernet omfatter landarealet ned til laveste vannstand og sjøoverflaten, ikke vannmassene og sjøbunnen, jf. verneplan for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde fra 2005.

«Området er vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter», og innenfor området er det, med unntak av tiltak nevnt i verneforskriften § 3 punkt 1.2, forbud mot inngrep som bl.a. «oppføring og ombygging av anlegg, graving, og påfylling av masse», jf. verneforskriften § 3 punkt 1.1.

I henhold til verneforskriften § 3 punkt 1.2 bokstav p), er bestemmelsene i pkt. 1.1 ikke til hinder for «drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg, og nødvendig motorferdsel i forbindelse med dette».

I henhold til verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav l), kan forvaltningsmyndigheten etter søknad, gi tillatelse til «*oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket*».

I henhold til verneforskriften § 3 punkt 5.3 bokstav a), kan forvaltningsmyndigheten etter søknad, gi tillatelse til «*motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeider på bygninger, brygger og lignende. Dersom frakt kan skje ved bruk av båt, skal båt fortrinnsvis benyttes*».

Naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7, skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og vurderingen skal fremgå av beslutningen.

Forvaltningsplanen

I forvaltningsplanen kapittel 4.7.2, er det ikke angitt nærmere retningslinjer for det omsøkte tiltaket, men Ryvingen fyr er beskrevet nærmere under kapittel 4.8 om «kulturminner», hvor det står at Ryvingen fyr er fredet etter kulturminneloven og det er satt opp som mål at områder med fornminner og kulturminner skal bevares.

Det er under utarbeidelse en ny forvaltningsplan for Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde, hvor blant annet følgende retningslinjer for drift og vedlikehold av brygger, båtstøer, havner og moloer er foreslått:

- Med vedlikehold menes tiltak for å hindre at anlegget forfaller. Endring i størrelse og form på brygger, båtstøer og moloer er ikke tillatt. Det kan påregnes tillatelse til motorisert ferdsel for slikt vedlikehold.
- Reparasjon etter stormskader og opprydding i tilknyttede areal krever eventuelt dispensasjon fra motorferdselloven og forurensningsloven. For større anlegg skal tiltaket skje etter nærmere avklaring med forvaltningsmyndighet.
- Opparbeiding og utbedring av havn/molo eller tilkomstveier og parkering er søknadspliktig.

Vurdering

Offentlig beslutningstaking som berører naturmangfoldet, skal bygge på et vitenskapelig kunnskapsgrunnlag så langt dette er rimelig, jf. naturmangfoldloven § 8. På og i området rundt Ryvingen er det registrert blant annet følgende hekkende fugl i perioden 2016-2021: fiskemåke (VU), gråmåke (VU), ærfugl (VU), tyvjo (VU), teist (NT), tjeld (NT), stær (NT), gravand, grågås, svarttrost, skjærpiplerke, heipiplerke, sildemåke, steinskvett og linerle. Registreringene er ikke spesifisert nærmere på lokasjon. Ryvingen fyr er fredet etter kulturminneloven. De omsøkte utbedringene på moloen øst på Ryvingen er sendt til Agder fylkeskommune for uttale i forbindelse med kulturminnevernet. Fylkeskommunen har gitt tilbakemelding om at de oppfatter tiltakene som vedlikeholdsarbeider, og som mindre endringer/avvik i forhold til tidligere gitt tillatelse. Tiltaket krever derfor ikke ny dispensasjon fra Agder fylkeskommune, så lenge steinen og oppleggingen har samme karakter som tidligere. Verneområdeforvalter mener at det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir tilstrekkelig informasjon om tiltakets konsekvenser for naturmiljøet i Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde til at det kan fattes vedtak i saken. Det legges her vekt på opplysninger som kommer frem i Naturbase, forvaltningsplan, informasjon i forbindelse med

forarbeidet til vernet, samt informasjon i forbindelse med utarbeidelse av ny forvaltningsplan og besøksstrategi. «Føre-var-prinsippet» etter nml. § 9 har liten relevans i saken.

Det omsøkte tiltaket omfatter utbedring av molo med tilføring av nye steiner over laveste vannstand. På bakgrunn av dette må tiltaket behandles etter verneforskriftens § 3 punkt 1.3 bokstav I), hvor forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til oppføring av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket. Tiltaket vurderes til å kunne defineres som et tilbygg til eksisterende anlegg. I forbindelse med arbeidet er det behov for motorferdsel på land ved bruk av gravemaskin. Forvaltningsmyndighetene kan etter verneforskriften § 3 punkt 5.3 bokstav a) gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeider på bygninger, brygger og lignende.

I forbindelse med søknaden må man vurdere den effekten tiltaket kan ha på verneverdiene i landskapsvernområdet, jf. nml. § 10 om «økosystemtilnærming og samlet belastning». Det bør i størst mulig grad unngås tiltak som kan påvirke verneformålet om å ta vare på et sammenhengende og egenartet skjærgårdslandskap lite preget av tekniske inngrep, med tilhørende naturtyper, flora, fauna, kulturminner og kulturlandskap. På og rundt Ryvingen er det gjort en rekke registreringer av hekkende fugl. I forbindelse med den forrige utbedringssøknaden på moloen fra 2019 ble tiltaket undersøkt med naturforvalter i Lindesnes kommune og BirdLife (tidligere NOF) i forhold til fuglelivet i området. Her ble det gitt tilbakemelding på at det ikke er gjort noen funn av sårbare fuglearter som hekker i nærområdet til moloen. Verneområdeforvalter kan ikke se at det er gjort nye registreringer av hekkelokaliteter i området ved moloen. Anleggsvirksomheten bør likevel legges til utenom perioden 15. april – 15. juli for å unngå forstyrrelser på fuglelivet i en sårbar periode. Kystverket planlegger å starte opp med tiltaket i august, for å unngå anleggsarbeid i hekkesesongen.

Deler av de nye steinmassene vil være synlig over havoverflaten når man passerer området med båt, men tiltaket ligger ellers skjult i landskapet i bukta og den største delen av nye tilførte steinblokker ligger under havoverflaten. Utbedring av molo på Ryvingen anses som nødvendig for bruken av båthavna, for at det er tilstrekkelig skjerming mot vind og bølger. Ved at tiltaket vil forsterke moloen mot vær og vind, vil det trolig redusere behovet for vedlikehold. Dermed kan en anse tiltaket som et engangstilfelle hvor det er behov for større utbedringer av molo. Ulempene tiltaket vil ha for landskapet vurderes til å være små i forhold til de bruksmessige fordelene en utbedring av eksisterende molo vil ha.

På bakgrunn av det ovennevnte, vurderes det omsøkte tiltaket til å ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og vil ikke være i strid med verneformålet så lenge man begrenser terrenginngrepet til det som er absolutt nødvendig og at tiltaket gjennomføres utenfor kjernetiden for hekkende sjøfugl (jf. nml. § 10, økosystemtilnærming og samlet belastning). Verneområdeforvalter kjenner ikke til at det er gitt tillatelse til lignende tiltak tidligere, annet enn de tidligere utbedringene som er gjort på moloen på Ryvingen. Presedensvirkningen av en tillatelse vurderes til å være begrenset til Kystverkets anlegg som har vært opprettet før vernet. Ut fra vurderingen over, finner forvalter at det foreligger grunnlag for å gi tillatelse til omsøkte tiltak etter verneforskriften § 3 punkt 1.3 bokstav I), samt motorferdsel i forbindelse med tiltaket, på visse vilkår.

Påfylling av nye steiner over laveste vannstand bør begrenses til det som er nødvendig for å minimere endring i landskapet, samtidig som at man får sikret moloen. Anleggsarbeidet skal skje med hensyn til natur og friluftsliv, og legges utenom kjernetiden for sjøfuglenes hekketid, dvs. 15. april - 15. juli, jf. nml. § 12 om «miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder». Eventuelle bygningsavfall skal transporteres ut av landskapsvernområdet og deponeres på lovlig måte, og motorferdselen på land må gjennomføres så skånsomt som mulig for å hindre skader på svaberg. Så lenge vilkårene blir fulgt, anses nml. § 11 (om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) ikke for å ha relevans i denne saken.